

Het Huys ten Duyne

Een voormalige buitenplaats aan de duinrand van Walcheren

Aan een buitenplaats in opbouw ging in de zeventiende eeuw de aankoop van een boerderij vooraf, althans in verreweg de meeste gevallen. Soms verliep dat anders, zoals bij het op Walcheren liggende *Huys ten Duyne*. Op een stuk grond aan de voet van de Oostkapelse duinen bezat ene Adriaen Wisse een landelijk gelegen huis. Zijn pand kunnen we beschouwen als de voorloper van het buitenverblijf dat in dit artikel centraal staat.

Jaco Simons

Rond 1650 gingen de Middelburgse broers Jacob en Johan Resen zich bezighouden met het 'lanthuijs'. Geleidelijk aan realiseerden zij een luxe landgoed door de aankoop van vele percelen grond en bos en vervolgens door de aanleg van dreven, vijvers, sier- en moestuinen. Het is zeer aannemelijk dat in deze periode een boerderij aan het geheel werd toegevoegd. Na de Resens passeerde nog een lange reeks eigenaren de revue. Vanaf 1849 werd de eerste fase van de afbraak van het Huys ten Duyne in gang gezet. Pas in 1916 kwam er een definitief einde aan de status van buitenplaats. Het bijbehorende boerenbedrijf handhaafde zich echter. Vanaf die tijd had het Huys ten Duyne, onder leiding van Abraham Willemszoon Maljaars, een zuiver agrarische functie. Hoewel er hier aan de Eikenlaan in Oostkapelle noch een buitenplaats, noch een boerderij meer is te vinden, heeft een nazaat van Maljaars een eeuw na dato nog steeds de grond en de huidige bebouwing op deze plek in bezit.

Adriaen Wisse

Rond 1635 pachtte Adriaen Wisse uit het Walcherse Serooskerke 5 gemeten en 260 roeden grond, grenzend aan het noordelijke duingebied van het eiland. Het perceel hoorde tot de bezittingen van de lokale Armenzorg en was gelegen in het zogeheten Pastoorsblok in Oostkapelle.¹ Op dit flinke stuk land van omgerekend ongeveer 2,3 hectare stonden een huis en een bijbehorende schuur met (paarden)stallen. Deze panden waren niet van de Armenzorg, maar in eigendom van Adriaen Wisse. De buitenplaats die hier later gestalte kreeg, kwam voort uit Wisse's landhuis. Wisse's bezit roept een paar vragen op. Wanneer werd zijn huis gebouwd? En heette het rond 1635 al Huys ten Duyne? Helaas is dat onbekend, want de bewaard gebleven overlopers - een soort belastingregisters waarin voornamelijk onroerend goed werd genoteerd - vermelden niets over het bestaan van een landhuis of een hofstede op deze plek. Wel is uit eerdere overlopers bekend dat de grond al zeker vóór 1566 in eigendom was van de Armenzorg.

Adriaen Wisse was naast landman vermoedelijk geworene (bestuurder) van de Oostwatering van Walcheren. Hij wordt in 1642 genoemd als lidmaat van de kerk in Oostkapelle en in een (ver)koopakte uit dat jaar wordt hij dan ook parochiaan van dat dorp genoemd. Behalve zijn landelijk gelegen huis in Oostkapelle bezat Wisse in die omgeving verder geen onroerend goed; hij pachtte wel vele percelen. Even ten zuiden van Seroos-

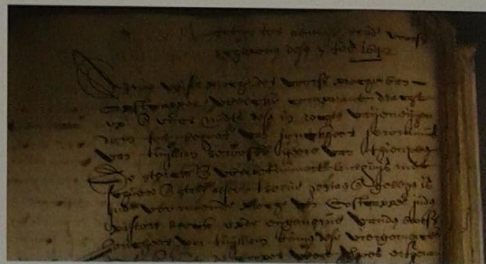
kerke was hij eigenaar van een boerderij en in die buurt bezat hij diverse stukken land.² Waarschijnlijk woonde en werkte Wisse voordat hij naar Oostkapelle verhuisde op zijn Serooskerkse boerderij en was hij inmiddels een vermogende landbouwer in ruste.

Jhr. Van Tuijll

Op 7 februari 1642³ kocht de adellijke Jeronimus (Hieronymus) van Tuijll het genoemde perceel van de Oostkapelse Armenzorg. De transactie verliep via drie diakenen van de plaatselijke kerk die hiervoor toestemming hadden gekregen van het stadsbestuur van Middelburg. Die stad was toen immers de eigenaar van de ambachtshoofdelijkheid Oostkapelle. Van Tuijll kocht op dezelfde datum bovendien het landhuis en de bijbehorende schuur met stallen van Adriaen Wisse. Hij bezat dus nu zowel de grond als het huis dat er op stond.

Jonkheer Van Tuijll van Serooskerke, zoals hij voluit heette, werd in 1615 geboren op Tholen en was onder meer ambachtshoofd van Stavenisse, Tienhoven en Sint Analand. Hij bekleedde het ambt van baljuw van Veere en was gecommiteerde raad bij de Staten van Zeeland en ter Admiraliteit. Van Tuijll was eerst getrouwd met Anna Maria van Lier en hertrouwde in 1653 met Margarita Huysen, een zus van Frederick Huysen van Hof Ravestein bij Grijskerke. Uit beide verbintenissen werden geen kinderen geboren.⁴ Van Tuijll was de grondlegger van een kasteel op Tholen, het Slot te Stavenisse. Hij stierf in 1669 in Veere, maar zijn grafombe vinden we in de kerk van Stavenisse. De zerk werd ontworpen door de beroemde beeldhouwer Rombout Verhulst.

In de tijd dat Van Tuijll het landhuis in Oostkapelle bezat, werd langs de Domburgse kust een aanzienlijk aantal offerstenen ter ere van de godin Nehalennia gevonden.

Fragment uit de transportakte van 7 februari 1642: Adriaen Wisse verkoopt zijn landhuis aan jonkheer Van Tuijll van Serooskerke.

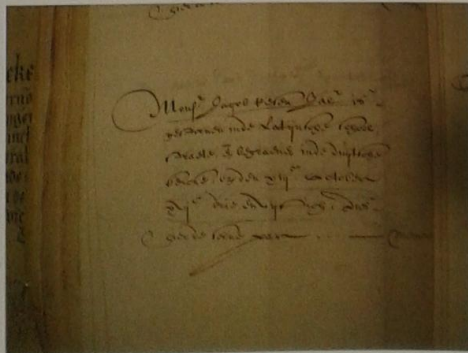
Sommige van die votiefstenen kwamen terecht in tuinen van buitens, waaronder twee bij Van Tuijlls landhuis.⁵ Pas in 1745 werden de vondsten door de toenmalige eigenaar van het Huys ten Duyne, Johan Willem Thibaut, geschonken aan het museum van de Academie van Leiden, nu het Academisch Historisch Museum.

De broers Resen

Op 18 februari 1649 kocht Jacob Resen de Oostkapelse bezittingen van Jeronimus van Tuijl.⁶ Jacob breidde vervolgens uit door land erbij te kopen.⁷ Resen was ongehuwd en woonde bij zijn iets oudere broer Johan in diens huis in de Latijnse Schoolstraat in Middelburg. Na Jacobs overlijden in oktober 1653 gingen zijn bezittingen naar Johan, de enige erfgenaam. Johan kocht rondom het landhuis verschillende percelen land, vroom- en bosgebied. Vervolgens liet hij siertuinen, dreven en vijvers aanleggen en hoogstwaarschijnlijk een boerderij bouwen, waardoor we kunnen spreken van een transformatie van buitenhuis naar buitenplaats. Ook andere feiten duiden op Resens grootse uitbreidingsplannen. In november 1655 kocht hij een flink perceel bos. Dit werd het Hellebosch genoemd, naar de oplopende of hellende structuur ervan. De grond was eerder het bezit geweest van Adriaen ten Haeff en de Armenzorg van Domburg.⁸ Kort daarna vroeg Resen toestemming om de weg die langs zijn landgoed lag te mogen verleggen. Na de goedkeuring kon een indrukwekkende toegangsweg aan de huidige Duinweg worden gereali-seerd.⁹

De Middelburgers Jacob en mr. Johan Resen waren zonen van Pieter Resen en Maria van der Merct.¹⁰ Zij stamden uit een vermogende familie. Zo wordt vader Pieter, bewindhebber bij de Verenigde Oostindische Compagnie, in 1622 genoemd in het kohier van de duizendste penning. Hij had een vermogen van maar liefst 25.000 pond Vlaams.¹¹

Johan Resen verloor zijn moeder toen hij slechts enkele jaren oud was. Hij werd als 12-jarige toegelaten tot de vijfde klas van de prestigieuze Latijnse School in zijn geboorteplaats. In november 1646 huwde hij met zijn tien jaar jongere stadgenote Anna van der Stringe, een doch-

"Monsr. Jacob Resen zaliger is gestorven in de Latijnse Schoolstraete ende begraven inde duijtsche kercke op den 13e october 1653." (Rekenkamer van Zeeland, 'Rekenkamer D'; inv.nr. 59120.)

ter van ontvanger-generaal Johan van der Stringe en een kleindochter van Aernout van Ceters, de grondlegger van 't Huys te Gapinge.¹² De Zeeuwse Bibliotheek houdt een gedicht van Ferdinandus Gruiward uit 1655 in bewaring dat werd geschreven ten gevolge van de achtentwintigste verjaardag van Anna.

Op 16 november 1651 werd Johan benoemd tot baljuw van de wateren en de grafelijkheid van Zeeland ofwel waterbaljuw van Zeeland.¹³ Na de rentmeester-generaal der domeinen van Zeeland bewestenschede en de baljuw van Middelburg was de waterbaljuw de belangrijkste officier van de grafelijkheid. Al in 1653 kreeg Resen promotie en werd hij baljuw van Middelburg.¹⁴ Hij bekleedde die functie tot 1665.

Fredrik Nagtglas schreef in zijn Levensberichten van Zeeuwen: "Johan Resen was een man van aanzien en invloed. Hij bewoonde in 1665 een groot huis in de Latijnse Schoolstraat in Middelburg en hield karos [rijtuigen] en paarden."¹⁵ En Mattheus Smallegange liet in zijn bekende Nieuwe Cronyck van Zeeland uit 1696 weten dat hij de vijf (half)broers Resen allemaal had gekend.

Portret van Anna van der Stringe.

Overigens wordt op de kaart van het cartografenduo Nicolaas Visscher-Zacharias Roman uit circa 1655 de naam Huys ten Duyne voor het eerst genoemd. H. M. Kesteloo meldt in zijn boek *Oostkapelle in woord en beeld* dat die naam al in 1598 voorkwam. Dat is best mogelijk, maar die identiteit houdt geen verband met het hier beschreven Huys ten Duyne; tenzij het landhuis van de eerder genoemde Adriaen Wisse al in 1598 bestond. Daarvoor is echter geen enkel bewijs.

Van der Stringe en De Mauregnault

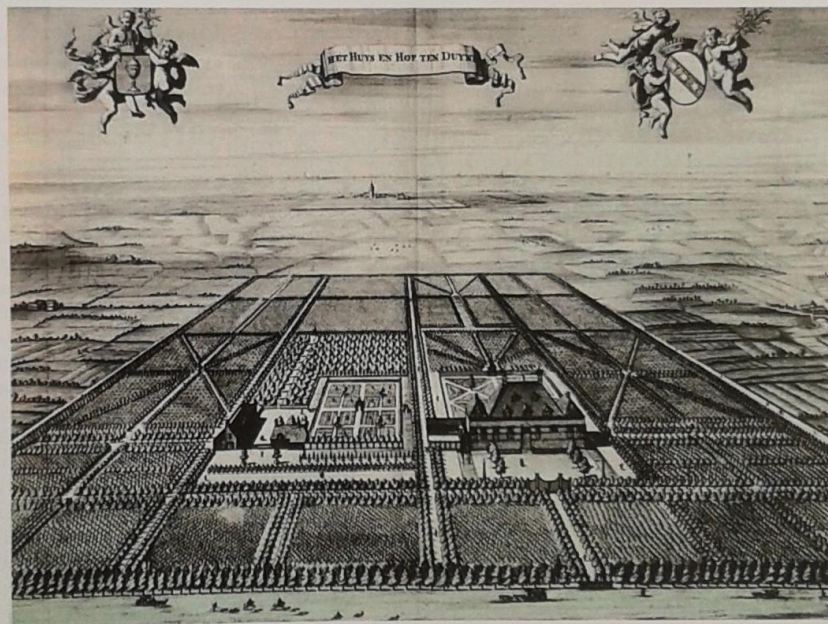
Na het overlijden van Johan Resen in 1666 werd zijn weduwe Anna van der Stringe de boedelhoudster. Dat betekent dat zij tot aan de verkoop van zijn bezittingen het beheer daarover in handen had. Johan en Anna hadden geen kinderen gekregen.

Op 18 april 1668 hertrouwde Anna met Veerenaer Caspar de Mauregnault. Voor Caspar was dit zijn vierde huwelijk.¹⁶ De Mauregnault bekleedde een groot aantal militaire of ordebewakende functies. Zo was hij baljuw van Veere.

Visscher-Romankaart van Walcheren uit ca. 1655, met daarop aangegeven Huys ten Duyne, tussen Westhove en Duynhove.

Prent van het Huys ten Duyne uit de Nieuwe Cronyck van Mattheus Smallegange (1696).

luitenant van de heer van Cruningen, kapitein van een compagnie voetknechten, sergeant majoor en commandeur van het Hooge en Laage Sas van Gent. Hij werd ook kolonel genoemd. In 1680 werd er een akkoord gesloten, of beter gezegd een schikking getroffen, over de grensscheiding tussen twee hofsteden, die van de weduwe Resen enerzijds en van de erfgenamen van Henry Godin anderzijds.¹⁷ Anna wordt in dit akkoord nog steeds boedelhoudster genoemd en dat bewijst dat zij veertien jaar na het overlijden van haar man nog steeds de zeggenschap heeft over zijn kennelijk onverdeelde onroerende goederen.

Voor wat betreft Anna bleef ook haar huwelijk met Caspar kinderloos. Uit Caspar de Mauregnaults derde huwelijk, met Agnes Boreel, waren echter wel kinderen geboren, namelijk de zonen Johan en Alexander Theodorus.¹⁸ Kort na Caspars overlijden op 29 oktober 1680 werd het Huys ten Duyne door Anna op de namen van deze stiefzonen geschreven. Johan werd eigenaar van het herenhuis, inclusief de rondom liggende grond en het Hellebosch. Broer Alexander Theodoor kreeg de resterende bij het Huys ten Duyne horende landen. De omvang daarvan bedroeg 33 gemeten. Johan de Mauregnault zag in 1654 het levenslicht. Hij

trouwde met zijn nicht Maria de Mauregnault, was eerst baljuw van Veere en later gecommiteerde raad bij de Staten van Zeeland en ter Admiraliteit. Deze Johan moet niet worden verward met zijn gelijknamige neef, die eigenaar was van zowel Hof Poppendamme als Hof Ravestein. Beide buitenplaatsen lagen even ten westen van Grijskerke, in het geografische centrum van Walcheren.

Broer Alexander Theodorus de Mauregnault werd twee jaar later geboren. Hij trad in het huwelijk met Barbara van der Stringe, een nicht van zijn stiefmoeder Anna. Alexander bekleedde militaire functies, onder meer die van 'kapitein van de infanterie van deze landen'. Anna van der Stringe bleef nog binding houden met haar voormalige bezit, zo valt uit het rechterlijke archief van Veere op te maken.¹⁹ Vanaf 3 maart 1684 huurde zij het herenhuis van het Huys ten Duynen van haar stiefzoon Johan. Er verschenen daarna nog diverse notariële akten over het Huys. Er waren problemen ontstaan met betrekking tot de verhuur en allerlei rechthebbenden die opeens opdoken. Zelfs de schout van de ambachtsheerlijkheid Oostkapelle werd er bijgehaald.

In diezelfde tijd, op 6 maart 1684, deed Alexander Theodoor afstand van zijn percelen land die hij eerder had verworven. Vanaf dat moment werd broer Johan dus geheel en alleen eigenaar van de buitenplaats.²⁰ Stiefmoeder Anna van der Stringe verliet kort daarna Walcheren en vertrok naar Rotterdam waar zij in 1687 overleed. Zij werd daar begraven in de Franse kerk.

De Godins

Op 28 februari 1690 brak de periode Godin aan. Johan de Mauregnault verkocht het buitenverblijf op die datum aan Johan Godin. Johan bezat in de buurt van het Huys ten Duynen al behoorlijk wat grond en een boerderij genaamd 't Houten Kraantje. Deze hofstede lag aan de oostzijde van de Duinweg. De boerderij en de bijna 29 gemeten tellende grond had Godin twee jaar eerder samen met zijn broer Henry jr. verworven als erfgenamen van hun vader Henry Godin sr. Deze Godin was burgemeester van Middelburg en bewindhebber van de Kamer Zeeland van de Verenigde Oost-Indische Compagnie.

Na de aankoop van het Huys ten Duynen breidde Johan Godin tussen 1690-1697 enorm uit. De aankoop van veel land en twee extra boerderijen leidden tot een landgoed met een omvang van maar liefst 135 gemeten; zijn overige grondbezit op Walcheren niet eens meegerekend.²¹ Mr. Johan Godin (ook gespeld als Godijn of Godyn) was een zoon van Henry Godin sr. en diens tweede vrouw Christine Luyckx. Johan zat in de magistratuur van Middelburg. Hij was tussen 1678 en 1684 raad, schepen en burgemeester van de hoofdstad. In 1687 werd hij gewestelijk bestuurder als gevolg van zijn benoeming tot gecommiteerde raad bij de Staten van Zeeland en ter Admiraliteit.²²

In 1703 werd Godin, samen met diverse collega's, uit zijn bestuurlijke functies gezet en uit Middelburg verbannen. Toch werd hij in de herfst van zijn leven nog aangesteld tot pensionaris van Middelburg. Dat was in het kader van eerdere herstel. Een opmerkelijke aantekening over deze kwestie is te vinden in de Collectie Zeeuwse Genealogieën²³ van het

Zeeuws Archief: "Anno 1704 wierd hij [Godin] nevens vele andere regenten ter zake de burgerlijke beroerten - nadat hij op het laatst van 1703 van zijne ampten ontzet [ontslagen] was - voor den tijd van elf jaren uit de stad Middelburg gebannen, gedurende welken tijd hij des somers op zyn hofstede het Huys ten Duynen by Oostkapelle en des winters binnen de stad Vere zyn woning hield, dog de gemoederen allengskens ter bedaren gekomen zynde, is niet alleen zyn banissement [verbanning] ingetrokken en hy in zyn eer hersteld. [Godin werd op]... 25 juli 1716, tot pensionaris der stad Middelburg aangesteld, welk ampt hy tot zyn dood bekleed heeft en voorviel te Middelburg."

In 1696 verscheen er een prent van het Huys ten Duynen in de *Nieuwe Cronyck* van Smallegange, met daarop afgebeeld de familiewapens van Godin en Boddaert. Johan was namelijk getrouwd met Maria Elisabeth Boddaert, een dochter van Pieter Boddaert en Cornelia van den Helm. Johan Godin overleed in 1718. Vijf jaar eerder, in het sterfjaar van zijn vrouw, had hij al afstand gedaan van zijn landgoed en had hij zijn bezit verkocht aan zijn schoonzoon, Willem van Sonsbeek.²⁴ Deze was in 1707 getrouwd met Johans dochter Cornelia Johanna. In 1707 was Van Sonsbeek gezworene van de Oostwatering van Walcheren. Daarna maakte hij verdere bestuurlijke carrière, met als hoogtepunt het lidmaatschap van de Raad van State in Den Haag. Op 28 april 1721 besloot het duo Van Sonsbeek-Godin het Huys ten Duynen over te doen aan Cornelia Johanna's jongere broer Johan.²⁵ Johan Godin jr. was onder meer kolonel van de cavalerie en commandant van Lillo, Liefkenshoek en andere daaronder vallende forten. Die verdedigingswerken lagen en liggen voor een deel nog steeds aan de rivier De Schelde, ter hoogte van Antwerpen.

De Thibauts van Aagtekerke

Dat familiebetrekkingen in de zeventiende en achttiende eeuw een cruciale rol speelden ten aanzien van het erven of aankopen van bezittingen, is duidelijk. Op 25 februari 1736 treffen we namelijk Jan Willem Thibaut als eigenaar van het Huys ten Duynen.²⁶ Thibaut was een neef van de eerdere eigenaar Willem van Sonsbeek.²⁷

Johan Willem Thibaut, ambachtsheer van Aagtekerke, was bewindhebber van de Kamer Zeeland van de West-Indische Compagnie en in de periode 1727-1759 raad, schepen en burgemeester van Middelburg. In 1724 trouwde hij met Susanna Maria Boddaert, een nicht van een dame die we al eerder tegen kwamen, Maria Elisabeth Boddaert, de echtgenote van Johan Godin sr.²⁸

Op de kaart van Walcheren van de cartografenbroers Hattinga uit circa 1750 staat het landgoed van Johan Willem Thibaut ingetekend. Ook het bijbehorende Houten Kraantje wordt vermeld. We krijgen zo een beeld van de ligging van de buitenplaats, daar aan de Oostkapelse kust.

Na het overlijden van Johan Willem in 1759 werden zijn erfgenamen, een aantal familieleden, gezamenlijk eigenaar. Dat was van korte duur, want al op 16 februari 1762 werd zoon mr. Willem alleen eigenaar. Daarbij was een som van ruim 2.666 pond Vlaams gemoeid.²⁹ Willem Thibaut was net als zijn vader ambachtsheer van Aagtekerke. Op Willems initiatief werd aan de entree van het landgoed een

Kaart van Walcheren van de gebroeders Hattinga, uit ca. 1750. Het Huys ten Duyne is dan in eigendom van Johan Willem Thibaut. Ook boerderij/herberg 't Houten Kraantje wordt vermeld.

imposant ijzeren hek gebouwd met het jaartal 1763. Deze toegang bestaat niet meer. Dat destijds niet iedereen het hek serieus nam, is duidelijk. In 1765 brak er op het Huys ten Duyne namelijk een vechtpartij uit omdat een aantal lieden, op weg naar boerderij annex herberg 't Houten Kraantje aan de andere zijde van de Duinweg, illegaal gebruik maakte van het grondgebied van Thibaut.³⁰ Willem Thibaut was getrouwd met Cornelia Wilhelmina van Hoorn. Cornelia was opgegroeid op de buitenplaats Noordbeek, gelegen tussen Koudekerke en West-Souburg. Zowel haar vader en, in latere jaren, haar broer en haar nicht hadden deze hof onder hun hoede.³¹ Na Thibauts dood kwam het beheer van zijn Oostkapelse landgoed in 1791 in handen van zijn weduwe Cornelia. Willems andere erfgenamen, zijn twee zonen Johan Willem en Hendrik, waren immers nog minderjarig.³² Op 20 mei 1807 overleed de jongste zoon Hendrik.³³ Het Huys ten Duyne kwam als gevolg daarvan op de namen te staan van zowel de oudste zoon Johan Willem als zijn moeder Cornelia. Jhr. mr. Johan Willem was lid van de Provinciale Staten van Zeeland en getrouwd met Sara Johanna gravin Van Hogendorp, directe familie van de bekende staatsman Gijsbert van Hogendorp. In 1815 overleed Johan Willem op 38-jarige leeftijd. Hij was net lid geworden van de ridderschap van Zeeland, maar voordat hij daar zitting in kon nemen, was hij al heen gegaan. Zo had moeder Cornelia Wilhelmina van Hoorn vanaf 1815 het Huys ten Duyne geheel in handen. Na de dood van Cornelia Wilhelmina van Hoorn in 1822 ging het landgoed naar haar twee erfgenamen. Dat waren haar schoon- en kleindochter, ofwel gravin Van Hogendorp en Wilhelmina Cornelia Jacoba Thibaut. Kleindochter Wilhelmina was toen nog maar acht jaar oud.³⁴ Weduwe Sara Johanna hertrouwde in 1823 met Eerste Kamerlid jhr. mr. Hendrik Bernard Martini, ambachtsheer van Ouwkerk. Moeder en dochter vertrokken eerst naar

Martini's woonplaats Vught, maar lieten zich op 29 november 1830 in Breda inschrijven als nieuwe inwoners van die stad.³⁵

Hoogstwaarschijnlijk werd het Huys ten Duyne in 1832 op naam van Wilhelmina Cornelia Jacoba Thibaut geschreven. Op 16 januari 1832 trouwde zij op 17-jarige leeftijd in Breda met de 32-jarige Frederik Govert graaf Van Limburg Stirum, op dat moment eerste luitenant bij het korps rijdende artillerie. Hij woonde in Leeuwarden, maar bevond zich tijdelijk in Noord-Brabant bij het Mobiele Leger. De bruid werd als gevolg van haar huwelijk meerderjarig verklaard en kreeg het Huys ten Duyne zeer waarschijnlijk als huwelijksgeschenk in de schoot geworpen.³⁶ Moeder Sara en dochter Wilhelmina bleken onafscheidelijk te zijn. Zij vertrokken later samen naar Utrecht en overleden daar in 1840 respectievelijk 1854.

Slicher van Bath

Wilhelmina Thibaut had het Huys ten Duyne nog geen drie jaar in handen, want al op 13 november 1834 verkocht zij haar bezit op Walcheren. Dat werd geregeld bij notaris Van der Graft via een door Wilhelmina gemachtigde tussenpersoon.³⁷ Voor f 27.000 werd de nieuwe eigenaar Willem Anthonie Slicher, heer van Bath. De omvang van het Huys ten Duyne omvatte toen ruim 48 hectare. Willem Anthonie werd in 1806 geboren uit het vermogende paar Adriaan Caspar Cornelis Slicher en Wilhelmina Carolina van den Brande. Willem Anthonie was legerofficier. In 1831 maakte hij deel uit van de Zeeuwse mobiele schutterij die actief was tijdens de Belgische Opstand. Hij was toen tweede luitenant van het tweede bataljon. In 1835 werd hij benoemd tot eerste luitenant van het eerste bataljon. Hij trouwde in dat jaar met Carolina Adriana Nobel. Het paar woonde aan de Dam Zuidzijde in Middelburg. Na zijn huwelijk werd hij lid van de gemeenteraad van zijn woonplaats.³⁸

Willem Anthonie had een schatrijke moeder. Wilhelmina Carolina van den Brande, bezat een enorme hoeveelheid onroerende goederen, waaronder een kasteel. Dat was het welbekende Walcherse Westhove.

Boddaert en erfgenamen

Op 5 maart 1849 ging het Huys ten Duyne van Slicher naar jhr. mr. Jacques Phoenix Boddaert.³⁹ Hij was een verre neef van twee dames die we eerder tegen kwamen: Maria Elisabeth Boddaert, de vrouw van Johan Godin sr., en van Susanna Maria Boddaert, de vrouw van Johan Willem Thibaut.⁴⁰

Jacques Phoenix Boddaert was lid van de ridderschap van Zeeland en rechter bij de arrondissementsrechtbank te Middelburg. Daarnaast was hij directeur van het Zeeuws Genootschap der Wetenschappen. Later vertrok hij naar Den Haag. Hij was getrouwd met Anna Petronella van Heeckeren van Brandenburg.

Jacques Phoenix Boddaert
(Zeeuws Genootschap, Zel.
Ill., deel IV, nr. 153-14).

Onder Boddaert werd tussen 1849 en 1852 de geleidelijke afbraak van het Huys ten Duyne ingezet. Verloor het Huys in deze periode de status van buitenplaats? Dat is moeilijk te zeggen, want volgens kadastrale gegevens uit die periode werd er op het landgoed niet alleen afgebroken, maar ook bijgebouwd. Ook de reden waarom Boddaert overging op het ontmantelen van zijn buitenverblijf is lastig te achterhalen. In elk geval kan de conclusie worden getrokken dat het Huys ten Duyne in de toekomst geen prioriteit meer had. Dat werd vooral duidelijk toen Boddaert op 1 mei 1862 Westhove aankocht en zich daarop richtte.⁴¹ Het kasteel was overigens tot dan toe in eigendom geweest van Jan Jacob Slicher, een broer van de eerdere eigenaar van het Huys ten Duyne, Willem Anthonie Slicher. Jan Jacob had Westhove geërfd van zijn moeder, de eerder aangehaalde Wilhelmina Carolina van den Brande. Na Boddaerts overlijden in 1885 ging het deels afgebroken Huys ten Duyne naar zijn erfgenamen. Dat waren zijn zes kinderen.

Een eeuw Maljaars

Op 6 december 1916 ging de familie Boddaert over tot de openbare verkoop van haar landgoed. Die vond onder leiding van notaris Verhulst plaats in Sociëteit De Vergevoering aan de Grootte Markt in Middelburg.⁴² Boerderij

't Houten Kraantje, aan de andere kant van de Duinweg, moet door de erfgenamen Boddaert al tussen 1885 en 1909 van de hand zijn gedaan of zijn afgebroken. Op die plek staat nu hotel Bos en Duin.

Hoewel afgeslankt, had het Huys ten Duyne in 1916 nog een grondomvang van ruim 60 hectare. Het grootste deel daarvan werd verkocht aan een reeks van bieders. De buitenplaats was als gevolg hiervan definitief ontmanteld. Het bijbehorende boerenbedrijf, dat uit een tweetal hofsteden bestond, werd gekocht door landbouwer Abraham Willemzoon Maljaars uit Serooskerke. Hij kocht de panden samen met ruim 16 hectare land voor f 24.806.

Na de dood van Abraham Maljaars gingen de boerderijen in 1940 naar zijn zoon Jacobus. Drie andere zonen woonden en werkten verspreid over Walcheren; Willem op boerderij Oranjehof bij Vrouwenpolder, Pieter op de boerderij aan de Westelijke Oude Havendijk bij Middelburg en Adriaan op boerderij Klein Zeeduin bij Vrouwenpolder. Het tweede huis op het grondgebied van Jacobus kwam kort na de Tweede Wereldoorlog op naam te staan van zijn zus Elisabeth. Het pand dat nu op deze plaats staat, wordt dan ook 'Het huisje van Betje' genoemd.

Jacobus Maljaars verkocht op 4 april 1962 zijn boerderij aan zijn zoon Abraham, die al met zijn vader op het erf van de boerderij woonde en werkte. In 1994 werden de onroerende goederen een gedeeld eigenaarschap van Abraham en zijn enige dochter Cornelia (Lia) Jacoba Maljaars, die later alleen eigenaresse werd.

De oude boerderij is intussen verdwenen en van de veel eerder ontmantelde buitenplaats rest alleen een grote vijver. Op 6 december 2016 heeft de familie Maljaars deze bijzondere plek, waarop eerder een deel van de voorname buitenplaats Huys ten Duyne stond te pronken, maar liefst een eeuw onder haar hoede.

Bijlage

Overzicht van de eigenaren van het Huys ten Duyne

- Vóór 1642 Adriaen Wisse
- 1642 Jhr. Jeronimus van Tuyl van Serooskerke (1615-1669)
- 1649 Jacob Resen (1618-1653)
- 1653 Mr. Johan Resen, broer van Jacob Resen (1617-1666)
- 1666 Anna van der Stringe, weduwe van mr. Johan Resen (1627-1687)
- Ca. 1681 gebroeders Johan (1654) en Alexander Theodoor de Mauregnault (1656), stiefzonen van Anna van der Stringe, zonen uit het huwelijk van Caspar de Mauregnault en Agnes Boreel
- 1684 Johan de Mauregnault
- 1690 Johan Godin (1654-1718)
- 1713 Willem van Sonsbeek (1681-1737), via zijn huwelijk met Cornelia Johanna Godin, dochter van Johan Godin
- 1722 Johan Godin jr. (1691-1736), zoon van Johan Godin
- 1737 Johan Willem Thibaut (1701-1759), neef van Willem van Sonsbeek
- 1759 de erfgenamen van Johan Willem Thibaut
- 1762 Willem Thibaut (1732-1790), zoon van Johan Willem Thibaut
- 1791 Cornelia Wilhelmina van Hoorn (1747-1822), weduwe van Willem Thibaut, tevens in naam van haar minderjarige zonen Johan Willem (1776-1815) en Hendrik (1778-1807)
- 1807 Cornelia Wilhelmina van Hoorn en zoon Johan Willem
- 1815 Cornelia Wilhelmina van Hoorn
- 1822 Sara Johanna gravin Van Hogendorp (1775-1840), weduwe van Johan Willem Thibaut, en haar dochter Wilhelmina Cornelia Jacoba Thibaut (1814-1854)
- 1832 Wilhelmina Cornelia Jacoba Thibaut
- 1834 Willem Anthony Slicher (1806-1880)
- 1849 Jhr. mr. Jacques Phoenix Boddaert (1811-1885), gedeeltelijke ontmanteling van de buitenplaats tussen 1849 en 1852
- 1885 de erfgenamen van Jacques Phoenix Boddaert
- 1916 Abraham Maljaars, definitieve ontmanteling van de buitenplaats; boerderij blijft behouden

1940 Jacobus Maljaars, zoon van Abraham
 1962 Abraham Maljaars, zoon van Jacobus
 1994 Abraham Maljaars en Cornelia (Lia) Maljaars, dochter van Abraham
 2005 Cornelia (Lia) Maljaars

Noten

1. ZA, Polder Walcheren, inv.nr. 286, fol. 270vo, Overloper van de Vijfambachten van Walcheren, 1635.
2. ZA, Polder Walcheren, inv.nr. 274, fol. 5, Langdijkboek van de Oostwatering van Walcheren, 1649. Wisse's boerderij stond op een perceel van 3 gemeten en 1 roede in het blok 'Tussen beide wegen', ook wel het Jhr. Johan de Knuijtsblok.
3. ZA, RAZE, inv.nr. 1166, fol. 113vo en 114.
4. Collectie Zeeuwse Genealogieën (CZG), inv.nr. 445. Zie ook: <http://rbos001.home.xs4all.nl/Stavenisse1.pdf>.
5. M. van de Broeke, Gelaagd land, Vlissingen 1999, p. 101.
6. ZA, RAZE, inv.nr. 1166, fol. 243.
7. ZA, RAZE, inv.nr. 1166, fol. 280vo en fol. 281; een perceel van 2,5 gemeten en een perceel van 2 gemeten en 33 roeden.
8. ZA, Polder Walcheren, inv.nr. 290, fol. 270vo. RAZE, onder meer inv. nrs. 356vo, 363 en 372.
9. ZA, Ambachtsheerlijkheid Aagtekerke, inv.nr. 79.
10. Van Zeeuwse Stam, 1985, p. 207 en ZA, Collectie Zeeuwse Genealogieën, inv.nr. 12, p. 11.
11. Jaco Simons, 'Cohier van de duysentste pennink over de stad Middelburg', in *Nehalennia*, aflevering 181, najaar 2013.
12. Jaco Simons, Een treflijke, plaisante hof-stede ende Thoren; 't Huys te Gapinge, in *Nehalennia*, aflevering 186, winter 2014.
13. ZA, Staten van Zeeland, inv.nr. 1670, fol. 6.
14. ZA, Staten van Zeeland, 30 juli 1653.
15. F. Nagtglas, Levensberichten van Zeeuwen, deel IV, p. 513, Middelburg 1893.
16. ZA, CZG, inv.nr. 81. Caspar de Mauregnault was eerder getrouwd met Catharina Panhuysen, Maria Kemp en Agnes Boreel.
17. ZA, Ambachtsheerlijkheid Aagtekerke, inv.nr. 23. Het akkoord, in de vorm van een charter uitgebracht, is verloren gegaan. De beschrijving van het inventarisnummer is echter bewaard gebleven.
18. ZA, CZG, inv.nr. 29.
19. ZA, RAZE, inv.nr. 574, diverse folio's, notarissen in Veere.
20. ZA, RAZE, inv.nr. 1169, fol. 39. Polder Walcheren, inv.nr. 942, fol. 355vo.
21. ZA, Polder Walcheren, inv.nr. 943, fol. 431vo.
22. ZA, Staten van Zeeland, inv.nr. 1671, fol. 130vo.
23. ZA, CZG, inv.nr. 9, fol. 114.
24. ZA, RAZE, inv.nr. 1169, fol. 154vo en Polder Walcheren, inv.nr. 944, fol. 863vo.
25. ZA, RAZE, inv.nr. 1169, fol. 187 en Polder Walcheren, inv.nr. 945, fol. 216.
26. ZA, RAZE, inv.nr. 1170, fol. 60 en 121vo. Polder Walcheren, inv.nr. 945, fol. 216.
27. De familieverhouding wordt gemeld in de beschrijving van een verloren gegane eigendomsakte uit 1713 in het archief van de Ambachtsheerlijkheid Aagtekerke, inv.nr. 48.
28. ZA, CZG, inv.nr. 529.
29. ZA, RAZE, inv.nr. 1171, fol. 223-226.
30. M. van de Broeke, 'Ongenode gasten', in *De Wete*, oktober 2011.
31. Jaco Simons, 'Op de koffie bij Nicolaas van Hoorn', in *Den Spiegel*, jrg. 33 nr. 2, april 2015.
32. ZA, RAZE, inv.nr. 1174, fol. 78-80.
33. ZA, RAZE, inv.nr. 1174, fol. 80.
34. ZA, Memorie van successie Cornelia Wilhelmina van Hoorn, inv.nr. 386, nrs. 3/329 en 3/337.
35. Stadsarchief Breda, Register van ingekomen personen 1823-1833, p. 252.
36. De transportakte van het Huys ten Duynen uit deze periode heb ik helaas niet kunnen vinden. Een aantal notariële akten uit het Stadsarchief Breda doet vermoeden dat het landgoed een huwelijksgeschenk moet zijn geweest. Zo schakelde gravin Van Hogendorp in december 1831 een zaakwaarnemer in en werden in januari 1832 de huwelijksvoorwaarden van dochter haar Wilhelmina vastgelegd. In december 1833 volgde Wilhelmina's testamentaire akte.
37. ZA, Notariële Archieven Zeeland, 1796-1842, inv.nr. 416.
38. Middelburgsche Naamwijzer of Jaarboekje voor de stad Middelburg, Middelburg 1840.
39. ZA, Notariële Archieven Zeeland, 1842-1895, inv.nr. 121.
40. ZA, CZG, inv.nr. 529.
41. ZA, Notariële Archieven Zeeland, 1842-1895, inv.nr. 489.
42. ZA, Notariële Archieven Zeeland, 1916-1925, inv.nr. 504.

Afscheid van Nehalennia

Beste lezers van *Nehalennia*: een tijdje terug heb ik definitief besloten aan het eind van dit jaar te stoppen als (hoofd)redacteur van *Nehalennia*. Na een kwarteeuw wordt dat misschien ook wel eens tijd. Mijn eerste artikel in het blad verscheen zelfs dertig jaar geleden (nr. 57, 1985); sinds 1990 (winterafl. 80) was ik actief als eind- respectievelijk hoofdredacteur. Verder heb ik vele jaren in het bestuur gezeten van de – toen nog – Werkgroep Historie en Archeologie.

Ik heb het werk altijd met plezier gedaan, maar speelde al jaren met de gedachte om er wegens (te) veel andere schrijffuncties mee op te houden. Omdat je als het ware 'vergroeid' raakt met zo'n blad wordt dat besluit dan steeds weer uitgesteld... Maar nu is het dan toch zover. Het hierboven genoemde 'jubileum' en het door mij betreunde uit elkaar groeien van de Werkgroep en de Vereniging vormden goede aanleidingen om de knoop nu eindelijk eens door te hakken.

Het werken met de achtereenvolgende redacties en

besturen verliep doorgaans plezierig; de redactievergaderingen op de diverse Middelburgse locaties waren vaak niet alleen nuttig, maar ook gezellig. De productie en het uiterlijk van *Nehalennia* zijn in de loop der jaren sterk veranderd. Ik ben nog begonnen in de 'periode Oele', toen Bas en Koos in het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten aan de Balans in Middelburg eigenhandig de lay-out produceerden met behulp van de welbekende plakstroken, die soms de akelige gewoonte vertoonden om onder het bureau weg te sieren, of zich op een verkeerde plaats vast te zetten. Sindsdien kwam de digitalisering, het andere formaat en een nieuwe indeling, de overgang op *full colour*.

Het nummer dat nu voor u ligt is nog door mij op de gebruikelijke wijze verwerkt. Daarna, met ingang van het volgende jaar, is het woord en de daad aan anderen. Ik wens 'ons' blad *Nehalennia* een goede toekomst toe, en dat geldt zeker ook voor u, lezer!

Jan Kuipers